

A keresztyén ellenállás joga

Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is. De hogy is van ez a mindennapi életben?

3. oldal

Magyar keresztes lovagok

A középkori Európa politikai és eszméletörténeti fejlődésének egyik legfontosabb állomását kétségkívül a keresztes hadjáratok jelentették.

3. oldal

Mit üzennek a gyerekrajzok?

Sok szülő tanácstalanul nézi gyermekének egy-egy megnyilvánulását, furcsa viselkedését. Gyermekünk rajzai sok mindent elárulnak.

4. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. MÁRCIUS XXVI. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

HÁBORÚ ÉS BÉKESSÉG

Azt mondták az ókori filozófusok, hogy béke nem létezik, minden béke csupán felkészülés a következő háborúra. Az ember semmit nem változott történetének kezdetei óta, ugyanaz a vérszomjas lény, aki nem csak éhségében vagy félelmében, de nyereségből, sőt, kéjből is képes ölni. Az emberiség kultúrtörténete a testvérgyilkos Káin unokájának, Lámeknek a törvényével kezdődik: ha érdekem úgy kívánja, akkor ölök, még gyermeket is, ha szükségesnek látom. Bocsánat és irgalom nincs, csak hódítás és erőszak. Így épült fel és épül fel ma is minden birodalom és nagyhatalom. Az egymás bántása és kifosztása, az élet kioltása hozzá tartozik a világ termé-

zetéhez. Ám nem csak a Lámek alapvetése létezik. A Szentírás biznyságtévése szerint, közvetlenül Lámek gyilkos kijelentése után, elindul egy új vérvonallal is az emberiség kultúrtörténetében: „Éva fiút szült, és Sétnek nevezte el, mert azt mondta: Adott nekem Isten más utódot Ábel helyett, akit meggyilkolt Káin. Sétnek is született fia, akit Enósnak nevezett el. Akkor kezdték segítségül hívni az Úr nevét.” Ez a vérvonallal soha nem épített birodalmat, és soha nem volt többségben, hatalma a világban nincs. Ennek ellenére bár sokszor legyőzött, de soha nem vesztes, erőtlenség, de nem gyenge. Hogy is lenne az, amikor az Úr nevét hívja segítségül.

MINDEN HÁBORÚSÁGOMBAN...

Rohanok az állomás felé. Szinte biztos vagyok abban, hogy lekésem a vonatot. Nem ez lenne az első dolog, amiről elkésem. No, de ránézek az órára, még éppen időben érkezem meg. A kalauz rámszól, üljek a másik végébe, mert itt sok a cigány. Mivel most nem terveztem be cigánymissziót, engedelmesen át is ülök, de ott is azt kell tapasztalnom, hogy sokan vannak.

Zsúfolt a vagon, de kapok egy helyet. Leülök, előveszem a laptopot, és meg is keresem az előadást, amit útközben hallgathatok. Fölteszem a fülhallgatót. Este van. Hagyjanak békén! Fáradt vagyok... Előtte egy indokolatlanul vidám fickó érzékelteti velem, hogy nem lesz unalmas az utam, pedig arra vágyom. Minden körülötte lévő eseményt mimikákkal, gesztikulációkkal lereagál, fűgén, fáradhatatlanul. Pont, mint én, amikor először szálltam fel Budapesten metróra: körülöttem mindenki unottan, én vigyorogva, élvezve a helyzetet...

Bárhogy is próbálok beleásni magam az előadásba, az illem, vagy mit tudom én mi, nem engedi, hogy ne figyeljek oda erre az emberre.

– Jönnek az oroszok, Putyin elintézi a román hadsereget négy(!) óra alatt! – szól a szakértőket megszegyenyítő pontos megállapítás.

– Biztos! – válaszolok úgy, hogy lássa, értem magam az ügyhöz, de mégsem bocsátkozom bele a részletekbe. (folytatás a 2. oldalon)

MINDEN HÁBORÚSÁGOMBAN...

Saját magát azonban kellőképpen felbergeli, és tovább magyarázza:

– Itt háború lesz!

– Ó, dehogyan lesz! – mondom, vagy talán csak motyogom pápi reflexszel nyugtatva a kedélyeket. Ő tovább fejtegeti, majd bátor kiáltással kijelenti:

– De az erős keresztyén ember nem fél! A gyenge keresztyén, meg az ateista fél, de mi nem!

Ezt amnyira hangosan, hogy a kabinban mindenki hallja, a mellettünk krucszázó férfinak a kezében meg is áll egy pillanatra a lap. Ez az ember olyan igehirdetést mond, mosolyogva, szívből, hogy elámulok. Számítok rá, hogy bele fognak kötni ott a részeg, vagy talán csak fáradt jómunkásemberek, de nem reagálják le a bátor bizonyosságtételt. Nekem meg már megint nem kell dolgozni. Nem is mondom én ott, hogy lelkes vagyok, még a papos megjelenést is gondosan igyekszem kerülni... A keresztyén ember nem fél! – cseng a fülemben. Nekem nem volt kedvem prédikálni. Sebaj, megszólalnak a kövek is, ha kell. Kicsit szégyellem is magam, de ugyanakkor boldog vagyok! Igét kaptam. A keresztyén ember nem fél...

Háború... Fogalmam sincs róla, hogy mi az. Sőt a kedves olvasók nagy része sem érti, hogy mit jelent ez a szó. Hallottunk történeteket nagyszüleinktől, bekapcsoljuk a tévét, látjuk, hogy mik történnek szerte a világon, de kellő távolságra van tőlünk. Most azonban, hogy a háborúnak a szele megérint, hiszen itt van a szomszédban, még mindig nem tudjuk mitől, de félünk.

Félünk az ismeretlentől, félünk a holnaptól, félünk a haláltól, félünk az életől. Félünk a zajtól, félünk a csendtől...

A mosolygó bizonyosságtévő közben fölemelt fővel leszáll a vonatról...

Én tovább megyek. Tudom, hogy hova megyek én! Azt is tudom, hogy van a vonatnak vezetője, és ez biztonsággal tölt el. Minden összeesküvés-elmélet ellenére, de ugyanakkor figyelmesen valom, hogy semmi sem történik anélkül, hogy Ő ezt ne akarná. Ez a tudat nem elbódít engem, hanem bátorít. Nekem az élet Krisztus.

Nem tudom, hogy lesz-e háború. Meglátjuk. De a valóban nehéz helyzetekben olyan jó lenne hittel mondani az 52. katekérdés feleletével: „minden háborúságomban és üldöztetésemben föl-emelt fővel várom őt az égből ítélő bírámul...”

A vonat zakatol tovább, majdnem kiüresedve. Hamarosan bazaarkezem.

RÁCZ ERVIN

KI HALJON MEG?

„Egy pedig közülük, Kajafás, aki főpap vala abban az időben, monda nékik: Ti semmit sem tudtok. Meg sem gondoljátok, hogy jobb, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen.” (Jn 11,49-50)

Amikor Jézus feltámasztotta Lázárt a halálból, sokan voltak jelen az eseményen. Közülük sokakra nagy hatást gyakoroltak a látottak, melynek következtében elindultak a hit útján. Ez a csoda felfedte előttük Jézus isteni mivoltát. De voltak ott olyanok is, akikre ellenkezőleg hatott az, amit láttak: még jobban megkeményítették a szívüket, és maradtak továbbra is a hitetlenségben. Ahol Jézus engedelmeséget és alázatot talál, ott ma is hitet ébreszt, de aki készakarva ellene áll, annak a szíve bizony még inkább megkeményedik.

Ez utóbbiak már is szaladnak a farizeusokhoz, és mindenről beszámolniuk előtűnik. Összehívják a Nagytanácsot (Szanhedrin), és beszélni kezdenek Jézusról. Teljes tanácsalanság uralkodik el rajtuk, és azt kérdezik: mit cselekedjünk? Egymástól kérdezik, nem Istentől. Mindig ezzel van a baj. Te kitől kérsz elsősorban tanácsot, ha egy konkrét esetben nem tudod, mit tegyél, ha nem világos előtted, melyik utat kellene választanod? Kire hallgatsz: az emberekre, vagy egyedül Istenre?

Érdekes módon, hogy még az ellenség tábora is elismeri, hogy „ez az ember sok csodát mivel”, ennek ellenére vesznie kell, mert valakiknek útjában áll. Kajafás szerint Jézus viselkedése magukra vonja a rómaiak haragját,

és ennek mind ők, mind a nép megissza a levét. A gonoszság mindig igyekszik jónak álcázni magát, hogy megtévesszen másokat, így rejtve el igazi alattomos szándékát. Báránybőrbe bújt farkasok ők. Óvakodj tőlük! Isten ments, nehogy te is az légy!

Kajafásék valójában a koncot féltik a rómaiaktól, nem a népet, a pozíciójukat, amelyből olyan jól kiélhetik zsarnoki hajlamaikat. Vallásosságuk csak máz, hisz már rég nem érdeklí ők Istent. Kajafás istentelen volta ellenére egy óriási jelentőségű próféciaát mond úgy, hogy nem is tud róla: „Jobb, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen”. Ő nem prófécianak szánta, de Isten igen. Isten kézben tartja a kajafásokat is, és irányítja őket, ha akarja, ha neki úgy tetszik. Kimondatja vele Jézus földi küldetésének a lényegét: Jézus életét áldozza a népért és azért, hogy „az Istennek elszéledt gyermekeit egybegyűjtse”. Téged és engem is.

Isten minden eseményt kézben tart az életünkben. Neki hatalma van arra, hogy az ellenségeit is eszközként használja terve megvalósításában. Téged hogyan használt az Úr eddig: ellenségeként, vagy engedelmes gyermekeként? Isten gyermekeként élsz, vagy még mindig félted valamidet Tőle? Átadtad-e már Neki életed teljes irányítását? Ne féltsd semmidet Tőle, hisz ha Ő a tied, és te az Ővé vagy, mindened megvan. Ő nem az ellenséged, hanem a jóakaród. Csak higgyél Benne, s mindezt megtapasztalod.

SZILÁGYI BALÁZS

MAGYAR KERESZTES LOVAGOK

A középkori Európa politikai és eszmetörténeti fejlődésének egyik legfontosabb állomását kétségkívül a keresztes hadjáratok (1096-1272) jelentették. Európát ekkoriban a fanatizmusig elmenő őszinte hitbuzgóság jellemezte (teljes búcsú ígérete, vértanúság vágya), aminek következtében ezrek álltak a Szentföld arab és török kézből való visszaszerzésének véres zászlaja alá.

A hadjáratokhoz való csatlakozást azonban más okok is előmozdították. Közrejátszott például az a tény is, hogy a társadalmi szakadékok egyre csak mélyültek. Kizsákmányoltságukban megkeseredett jobbágyok, szegénység elöl menekülő városiak, örökség nélkül maradt, keleti zsákmányra áhítózó nemeselek tömege remélte életminőségének jobbulsát Krisztusért ontott véreért cserébe. Az uralkodókat az előretörő iszlám elleni védekezés, a pápákat pedig az 1054-ben eretnekként elszakadó ortodox egyházzal való újraegyesülés ösztönözte a harcra.

Az összefogás azonban kezdetben igencsak nehézkes volt. Könyves Kálmán királyunknak (1074-1116) rendre meggyűlt a baja az átvonuló, ökreiket megpatkolt parasztokból álló portyázó keresztes seregekkel, akik több csapatban, szervezetlenül, hadtápl biztosítása nélkül kerekedtek fel a keresztyénség bölcsőjének visszahódítására. Volt olyan eset, hogy a keresztesek csak királyi kísérettel vonulhattak át Magyarországra területén, és nem egyszer meg is ütköztek magyar kísérőikkel.

A magyar királyok tehát igyekeztek kimaradni az összeurópai hadmozdulatokból. Először III. Béla királyunk (1148-1196) változtatott ezen a semleges politikán, ő sem ok nélkül. Ő ugyanis az utód nélküli Komnénosz Manuél bizánci király (Szent Piroska fia, Szent László király unokája) jogos (de nem igazán reális) trónörökösékként igyekezett elismertetni magát a nyugati világban, azzal, hogy ígéretet tett III. Kelemen pápának a hadjáratokhoz való csatlakozására.

Az ígéret betartására III. Béla halála miatt már nem kerülhetett sor, de fia, II. András (II. Endre) (1177-1235) betartotta atyja esküjét. 1217 nyarán unokatestvérével, VI. Lipót osztrák és stájer herceggel együtt indultak

Spalatóba (a mai Split), hogy velencei hajókkal Konstantinápolyt kikerülve, Ciprus érintésével jussanak el a Szentföldre. Mivel kevés szállítóhajó állt rendelkezésre, és a bérlés is igen drága volt, ezért a csapatok felét már innen hazaküldték.

Itt és ekkor született a „messze van, mint Makó Jeruzsálemtől” szólás. Nem Makó városáról van azonban szó (ekkor még Felvöl-nek nevezték), hanem egy Makó nevű katonatiszt-ról, akiről azt tartja a legenda, hogy Spalató kikötőjében alaposan megittasodva egy lehorgonyzott hajón elaludt. Amikor álmából felriadt azt hitte, hogy már Jeruzsálemben is van, térdre rogyott és imádkozni kezdett. Így lett Makó a legismertebb magyar keresztes vitéz!

A II. András vezette V. keresztes hadjárat csupán néhány hónapig tartott. 1217. november 2-án Akko kikötőjéből (a keresztesek által alapított Jeruzsálemi Királyság akkori fővárosa) először Betszaida városát vették be, majd a Tábor-hegyi erődítmény sikertelen ostroma után (nem volt elég létrájuk az ostromhoz, a puskaport még nem ismerték, a kiéheztetéshez pedig nem volt elég idő) András a seregek vezetését Dénes tárnokmesterre (királyi jövedelmet kezelő tiszt) bízta, ő maga pedig erélygyűjtő utazásra indult.

II. András viselkedése azonban csak elsőre tűnik komolytalannak. A király ugyanis hamar belátta azt, hogy csak kemény veszteségek árán érhetne el sikereket, ezért inkább megkímélte seregét (mindössze ezer katonát vesztett az egész hadjárat alatt). Ráadásul ismerhette a szövetségesek távlati terveit is, miszerint Al-Ádil szultánt amúgy is Egyiptomban szándékoztak megtörni. Nem is lett volna értelme tehát a nagy vérfürdőnek.

Az 1218 januárjában, három hónapi harc után szárazföldön hazatérő II. Endrével azonban nem tűntek el nyomtalanul a magyarok a Szentföldről. Izraeli útikönyvek ma is regélnek a Montfort keresztes vára közelében fekvő Balaton nevű faluról (ma Máiljá a neve), ahol még ma is Albert, János, István, Mátyás, Fanni vagy Regina családnevű katolikus arabok élnek!

TOKÁR SÁNDOR

II. ANDRÁS KIRÁLY KERESZTES HADJÁRATA
A BECSI KRONIKA 124. LAPJÁN

A KERESZTYÉN ELLENÁLLÁS JOGA

„Ne álljatok ellene a gonoszoknak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is.” – tanítja Jézus a Hegyi beszédben. Hogyan és meddig érvényes ez a pacifista hozzáállás?

A legismertebb bibliai igevers ezzel a kérdéssel kapcsolatban az ApCsel 5,29-ben található. Péter viselkedése és örök igazságú válasza, miszerint: „Istennek kell inkább engedni, minthogy az embereknek”, a legnehezebb élethelyzetekre is érvényes!

A Heidelbergi Káté örökös parancsolatának magyarázata szerint Isten a felsőbb hatalmakon keresztül akar vezetni bennünket, ezért feltétlen engedelmességgel kell lennünk irántuk. De ha a felsőbb valamit jogtalanul parancsol vagy tilt, akkor is engedelmeskednünk kell?

Kálvin János szerint, ha az ember lelkiismerete a Szentírás alapján mégis azt mondja, hogy ne engedelmeskedjek, akkor ez minden esetben csak az engedelmeskedés megtagadása lehet. Aki viszont ellenáll, az bátran tegye azt, és viselje rettenthetetlenül annak következményeit is (pl. mártírok).

Az egyik legismertebb, modern kori keresztyén ellenálló mártír Dietrich Bonhoeffer lelkipásztor volt, aki a fasizmus szállt szembe, nem csak elvi alapon: részt vett egy Hitler elleni összeesküvésben. 1945 áprilisában végezte ki a náci hatalom.

Isten Igéje a mi engedelmisségünk és ellenállásunk mércéje! Ha azzal teljesítjük akaratát, hogy ellent-nem-állásunkkal, békességes tűréssel, alázatos magatartással hirdetjük nevét, akkor az a helyes magatartás. De ha a zsarnokság el akarja hallgattatni Isten Igéjét, akkor Péterekként ellent kell állnunk, és Isten akaratát kell inkább követnünk!

Az erőszak-ellenességet és a békességes tűrést ne engedjük üres jelszóként felhasználni Krisztus ellen! Jakab apostol szerint is ez az ellenség meggyőzésének legjobb módszere: „Engedelmeskedjétek tehát Istennek; az ördögnek pedig álljatok ellen, és futni fog tőletek” (Jak 4,7), de amennyiben ez a meggyőzési norma nem hatásos, hanem az ellenkező célt éri el, és az ellenfél agresszióját, erőszakosságát növeli, akkor – az apostolok példájához hasonlóan – jogos az ellenállás.

T. SÁNDOR

BŰNÖZŐ VAGYOK...

Nem tudom, hogy történt, egyszer csak a másik ott feküdt mozdulatlanul. Mintha felébredtem volna hirtelen egy nyomasztó álomból: tettem valamit, ütöttem, és a másik most itt fekszik. Most már nem tenném meg, de akkor valami miatt megtettem.

A rácsok mögött, rabságban folyton azon gondolkodom, meg lehet-e nekem bocsátani. Nem akartam semmi rosszat. Becsülettel éltem az életemet, míg egyszer csak valami ellenőrizetlen pillanatban minden elromlott. Vagy én rontottam el? Van feleségem. Vannak gyermekeim.

Élnek a szüleim. Jártam templomba. Munkahelyem is volt, nem kerestem rosszul. Megéltünk. Nem volt semmi nagyobb gond az életben. Mondhatni, boldog voltam. Csak ne ütöttem volna meg. Nem is ismertem. Úgy kezdődött – mindenre emlékszem, annyiszor végig-gondoltam már – kirándulni mentünk a családdal és a barátokkal. Olyan jól éreztük magunkat: ettünk, ittunk, sokat nevtünk.

Csak ne ütöttem volna meg. De hát megsértett mindannyiunkat, olyan gúnyosan beszélt, elborult az agyam. Aztán feljelentett, aztán úgy sikerült, hogy nem sikerült megmagyarázni, az ügyvéd se tett meg mindent, vagy mégis?! A lényeg, hogy most itt vagyok bent. Van feleségem. Vannak gyermekeim. Isteniszteletre járok, és hiszek Istenben. A szüleim... nagyon szomorúak.

A családom nehezen éli mindennapjait. A családfő börtönben van, de nem bűnöző. Vagy mégis, hiszen börtönben van? Nem az! Vajon mindig elítélt maradok? Van mentségem: elborult az agyam, és sok mindenkinek elborul az agya, nincs mindegyik börtönben, én sem kéne itt legyek... Mindez nem mentség, mert én bent vagyok. Még mások is bent lehetnének, de én vagyok bent. Miatta, aki kötekedett? Miattam, aki... A családom, úgy érzem, már megbocsátott nekem. Most rajtam a sor.

De ez nem megy olyan könnyen. Már nem is keresem a mentségeket, csak kérem Tőle, hogy tudjak végre megbocsátani magamnak, és tudjak a szégyent leküzdve élni. Nincsen mentségem, csak a bocsánatban reménykedem, és a gyermekeimnek mindig elmondom: mielőtt bármit is mondanátok vagy tennétek, jussanak eszetekbe a lehetséges következmények.

Megtörtént esetek alapján:

SAABÓ JÓZSEF LEVENTE

MIT ÜZENNEK A GYEREKRAJZOK?

Sok szülő tanácstalanul nézi gyermekének egy-egy megnyilvánulását, furcsa viselkedését. Nem érti a jelzéseit, nem tud segíteni neki a konfliktusokat megoldani, mert azt sem tudja, mi a problémája.

Mi a divatos dolog ma? Vigyük pszichológushoz, hogy kezdjen vele valamit. Mit javasolok én? Vegyünk egy tucat papírt, adjuk oda neki, és kérjük meg, hogy rajzoljon. Milyennek látja a családot?

Nagyon fontos, hogy soha ne ítéljünk egyetlen kép alapján. Legyünk a gyerek mellett, mikor rajzol, hallgassuk meg, hogyan készíti el, és hogyan kommentálja őket. Ne adjunk túl sok támpontot neki, csak arra kérjük: „Rajzold le a családod!”

Ha egy jel többször is megismétlődik, akkor figyeljünk oda, mit jelenthet! Figyeljük meg, hogy a lapon hol helyezkednek el a figurák. Ha arányosan használja ki a rendelkezésre álló teret, az alakok a lap közepén vannak, az a stabilitás, kiegyensúlyozott otthoni légkört

jelzi. A lap bal oldala jelképezi az anyához, a jobb oldal az apához való viszonyulás stabilitását és mélységét.

Ha például rajzol egy napot a lap bal oldalára, akkor ez azt jelzi, hogy az édesanya felől érkezik felé a legtöbb szeretet.

Kirekesztettségre az utalhat, ha valamelyik családtag, esetleg épp a gyerek maga csak összenyomortva fér ki a lap szélére. Akkor rajzolják így magukat a gyerekek, ha úgy érzik, hogy rájuk már nem jut sem elég idő, sem elég figyelem a családban.

Fontos megfigyelni a rajzokon, hogy az egyes alakok milyen távol vannak egymástól, az alakok egymáshoz érnek-e. Ha például a szülők szorosan egymás mellett szerepelnek, de távol vannak a többiektől, az az elkülönültséket jelezheti. Vagyis azt, hogy kapcsolatukba nehezen engednek be más szereplőket, akár a saját a gyerekeket is. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a szülők nem foglalkoznak a gyerekekkel, ez inkább visszajelzést ad a szülőknek, hogy gyermekük hogyan látják őket.

Ha a családtagok távolabb állnak egymástól, az arra utal, hogy a gyerek szemében kicsit hűvösebb a családi légkör. A kirekesztésre utaló gyakori jel az, ha például a családtagokat vonalakkal elválasztva rajzolja a gyerek, esetleg például elnegyedik a lapot, és mindenki a maga kis részében kerül ábrázolásra. Ez valószínűleg a távolságtartás, a rideg viszony, a kevés kimutatott szeretet jele lehet.

TÓTOS BEÁTA

VERSENGÉS A TESTVÉREK KÖZÖTT

A testvérek közötti versengés – ha megfelelő, szeretetteljes légkörben történik – jó hatással lehet a személyiségfejlődésre, sőt fejleszti a társas kapcsolatok kialakítására való készséget.

Tanulmányok szólnak arról, hogy az arra hajlamos gyermekeknel már négy éves korban megjelennek azok a jelek, viselkedési zavarok, melyek majd az iskolában, sőt később is gátolják a fejlődésüket. A viselkedési zavarok sokkal nagyobb mértékben jelentek meg az egyedül, testvér nélkül felnövő gyermekeknel, mint azoknál, akik többen vannak a családban.

Egy 140 gyermeket öt éven át vizsgáló kutatóprogram eredményei szerint a testvérpárok korai fejlődésére pozitív hatással volt, hogy nincsenek egyedül. Még ott is jó hatást gyakoroltak egymásra, ahol a kettőjük közötti viszony nem volt felhőtlen. A testvérek közötti viszony természetesen soha nem teljesen felhőtlen, hiszen – ha egészségesek – akkor eltérő személyiségűek, önálló véleményekkel és akarattal.

Mindemellett fontos megjegyezni, hogy a szakemberek tapasztalatai szerint a hosszan

tartó, intenzív testvéri versengés viselkedési zavarokat és későbbi kapcsolatteremtési gondokat is okozhatnak. De az enyhébb formában jelen levő, mondjuk úgy: egészséges testvéri versengés jótékony hatással van a gyermekek fejlődésére. Minden kisebb versengés ellenére a testvér egy természetes szövetséges, általában egy hullámhosszon vannak egymással, kialakul az együttműködésre segítő készség. Mindezek mellett a testvérek közötti versengés sokat segít a gyerekeknek abban, hogy megtalálják a helyüket a családban és a társadalomban.

A legjobb helyzet az, amikor egy alapvetően barátságos versengés jellemző, amelynek során különböző területeken hol az egyik, hol pedig a másik fél bizonyul jobbnak. A versengés ebben az esetben identitásképző: kialakulnak az „énhatárok” (meddig és miben vagyok jó), erősödik az önbizalom. A testvérek közötti kapcsolat kialakulásában elengedhetetlen a szülők szerepe és felelőssége. Nagyon fontos, hogy mindegyik gyermeknek legyen meg a területe, ahol ő a győztes, ahol ő a legjobb. A szülőknek kell vigyázniuk arra, hogy a versengés ne változzon rombolóvá!

G. LEVENTE

VALLÁSÓRÁSOK CSALÁDI DÉLUTÁNJA

Februárban első alkalommal került megrendezésre az Ágyai Református Egyházközségben a vallásórák farsang jegyében szervezett családi délutánja.

A rendezvényt a szervezők szerettek volna betekintést nyújtani a gyülekezetben folyó gyermek- és ifjúsági munkába, s a közös programokkal közelebb hozni a különböző generációkat, felhívni a figyelmet a család és a gyülekezeti közösség fontosságára.

A családi délután gyermek-istentisztelettel kezdődött a templomban. Módi József helybeli lelképásztor a tántumok példázata alapján arra hívta fel a figyelmet, hogy milyen értékes kincseket kaptunk a mennyei Gazdától gyermekeinkben, családjainkban és közösségünkben, melyeket kötelességünk szeretettel, imádsággal és munkával erősíteni, gyarapítani.

Az ige alapján hangsúlyozta, hogy nem szabad elfelejtenünk azt, hogy a kincseket meghatározott időre kapjuk ajándékba, a tulajdonos végig Isten marad, Akinek számadással tartozunk. Ő hűséget vár el tőlünk, melyhez Ő erőt ad azoknak, akik azt Tőle kérik.

Az esemény a zsúfolásig megtelt gyülekezeti tereben folytatódott, ahol a tiszteletes asszony köszöntötte a szülőket, nagyszülőket, ismerősöket és természetesen a gyermekeket és a fiatalokat. Elmondta, mennyire hálás azért,

hogy a szülők fontosnak tartják a gyermekek hitbeli nevelését, és hogy mennyire jó olyan gyermekekkel foglalkozni, akik mind az iskolai, mind a gyülekezeti vallásórákon lelkesen és szívesen vesznek részt.

Ezt követte az Erdős Márta Izabella tanárnő és Erdős Tünde tanítónő által gyönyörű arcfestéssel ékesített gyermekek magyar népi gyermekjátéka és mókás előadása, melyet a jelenlévők ószinte nevetéssel és vastapssal jutalmaztak.

A délután a résztvevők által felkínált szeretetvendégséggel folytatódott a parókia udvarán, majd a szülők és a gyermekek vetélkedőjével, játékaival ért véget.

Köszönjük Istennek a napsütéses délutánt és a találkozás örömét, valamint mindazok segítségét, akik bármilyen módon hozzájárultak ahhoz, hogy ne csak az udvaron, de a szívekben is az öröm napsugarai tündököljenek!

Istené legyen a dicsőség mindenért!

MÓDI KINGA vallásánár

A HŰSÉG ÉS SZERETET ÜNNEPE

Zsúfolásig telt az oroszfalvi templom a Házasság Hete rendezvénysorozat záró napján, ahol az ökumenikus istentiszteletet követően katolikus és református lelkészek megáldották a jelenlévő párokat, s a közös élet szimbólumaként egy külföldről hazatért család ikergyermekét keresztelték meg.

„Néhány éve tűztük ki célul, hogy töltsük meg a templomot, és örömmre szolgál, hogy elmondhatom, szinte hónapról hónapra többen vagyunk, eljöttünk hálát adni a családunkért, a gyermekáldásért, és kérjük Isten segítségét életünk hátralévő részében” – szólott Raff Róbert református szórványlelkész a több mint 160 tagú gyülekezethez.

Az ünnepi szentmisét Farkas Alajos, a kantai római-katolikus plébánia segédlelkésze ce-

FOTÓ: VARGHA GÁSPÁR ANDRÁS

lebrálta, aki azt a házaspárokért, a férfit és nő összekapcsoló szeretet megerősödésért ajánlotta fel.

„Keresztényként ünnepeljük ma meg a legnagyobb szeretetet, amely Istentől való, és amellyel egybekapcsol egy férfit és egy nőt. Imádkozunk ma a házastársakért, azért, hogy az a szeretet és a hűség, a békés együttélés valóra váljon” – jelentette ki Farkas Alajos.

Ruszka Sándor, a kézdívasárhelyi Református Kollégium iskolalelkészének igehirdetését követően a jelenlévő házastársak, vagy házassodni készülő a templompadok köré sorakoztak fel, és mindhárom lelkész áldását adta a közös életükre. Jelképes gesztusként, a házasság gyümölcséiként pedig keresztelőre is sor került, egy Budapestről hazalátogató család ikerpárja részesült a kereszttség szentségében.

Az eseménysorozat szervezői egyébként a Mustármag és a Búzakalász Családi Közösségek, akik először tavaly hozták tető alá a rendezvényt, hogy minél jobban rátereljék a figyelmet a házasság fontosságára. A közösségeknek egyébként rendszeres programjaik vannak, többek között kéthetente családi bibliaórákat tartanak, amelyet felváltva tartanak családoknál. Érdeklődni ezzel kapcsolatban a 0754-646-744-es telefonszámon lehet.

BERSZÁN RÉKA

A REFORMÁTUS ISKOLÁKNAK GYŰJTÖTTEK

Az Iskola Alapra ajánlotta fel a Zsuzsanna-bálon összegyűlt adományokat a Királyhágómelléki Református Egyházkerület. A jelenlévők színvonalas műsort tekinthettek meg, és különleges étel-ínyencségeket kóstolhattak.

Partium szinte minden részéről érkeztek vendégek a Zsuzsanna-bálra. Az egyházi és civil szféra tagjai közösen tölthették el idejüket az értékhardozó eseményen. Mindenképp igény mutatkozik arra, hogy az egyházi tisztségviselők ne csak olyankor találkozzanak egymással, amikor hivatali ügyeiket intézik, hanem legyenek alkalmak, amikor kötetlenül elbeszélgethetnek. Ugyanakkor megismerjék mindazokat, akik a református egyház ügyéért fáradoznak.

Mindenki gazdagodott az este által, melyen felléptek a Nagyvárad Állami Színház Szigligeti Társulatának művészei, a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium diákjai L. Székely Melinda balettmester irányításával, a mezőterleghi Pacsirták Néptáncgyűttes és Tóth Dorottya népdalénekes.

A bál résztvevőit Farkas Zsolt előadótanácsos köszöntötte, majd Lukács Józsefet kérte fel, hogy a Biblia szavaival szóljon a vendégekhez. A főjegyző beszédében rámutatott Ezékiel próféta küldetésére, akinek nem volt könnyű feladata Izrael fiaival. Az igei bevezetőt követően Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony kimagasló egyéniségére mutatott rá. „Egyházkerületünk rangos rendezvénye a Zsuzsanna-bál, hiszen nemcsak emlékezünk, hanem a jövőbe tekintve azt a fajta áldozatos életet és szolgálatot kell felidézünk és tovább vinnünk, amire a fejedelemasszony példát adott. Ő talpon tudott maradni akkor is, amikor özvegyé vált. Iskolák jöttek létre. Ő vezette a legszegényebb udvarházat, de az szolgálata volt a legdagadabb. Gazdagított, mert épített. Iskolák és templomok újultak meg. Nem véletlen az, hogy Reményik Sándor is együtt említi e kettőt. Ma is együtt kell lássuk azokat. Ne hagyjuk a templomot, s az iskolát!” – fogalmazott az egyházi előjáró.

Fazekas Zsuzsanna, a felvidéki református püspök hitvesének ünnepi üzenetét Szűcs Éva előadótanácsos olvasta fel.

A jótékonyági bálon láthatóan mindenki jól érezte magát, és meggyőződhetett arról, hogy a nemes ügyekért nemcsak egykori református nagyjainknak, de áldozatkészségünkkel ma nekünk is tennünk kell.

SEBÉSTYÉN ELŐD

TÁVOLI SIMOGATÁS

Eljött az este, s a két kisgyermek nem a mesét várja, hanem az interneten keresztül bejelentkező apukát. Már előre odaültek a számítógép elé, és dobogó szívvel fülelnek a már jól ismert Skype-csengőre.

Végre felbúg a kereső hangja, anya hamar megnyomja a válasz-gombot. Ezer kérdéssel állnak elő egymás szavába vágva. Elmesélik, mi történt az óvodában, felhorzsolat térdüket mutogatják, ami egyre jobban fáj, hogy apa is láthatja.

– Megsimogatnám, de nem tudom. Majd ha otthon leszek, milliószor megpusztilom – mondja szomorúan apa. – Megkaptátok a csomagot? Tetszettek az új játékok, a cipők, a görkorik?

– Igen, apa, de mikor jössz már haza?

És ugyanez a kérdés hangzik mindig fel, és ott lüktet az éteren keresztül napokon, heteken, hónapokon át.

Jó, hogy apa annyi mindent küld, hiszen nekik van a legszebb ruhájuk az ovisban, otthon pedig a legérdekesebb játékok várnak rájuk. Anyának sincs gondja kifizetni a számlákat, ha kell, orvosságra is van pénz, meg ennivalóra... ezernyi jóra.

De nincs ölelés, nincs jó-éjt puzsi, nincs simogatás, focizás, hancúrozás... apával. Pedig olyan jó volt együtt biciklizni, horgászni, lovaskázni. Apa olyan erős, felrepít a csillagokig. Apának olyan jó érdes és nagy a tenyere, elfér benne két kisgyermek keze.

– Apa megfáztál, miért szipogsz? – kérdi a fiúcska.

– Nem, te buta! – igazítja ki a lányka suttogva. – Apa sír.

És feláll, hogy a képernyőn megsimogassa arcát. Bátyuskája pusziival követi. A monitor minden este tele van aprócska lenyomatokkal, miket a vágy hagy maga után.

Nehézkesen lefekszenek, mint két aprócska elhagyott lélek. Elmondják legelső gyermeki imádságukat, az esti imát: „Vigyázz az én szüleimre...”. Aztán ismét csak forgolódnak ágyacskájukban, nagyokat szuszogva a mackók nyakába. Van, amikor sokáig beszélgetnek még apáról, csak úgy halkán, hogy anya ne hallja. Mindent meghánynak-vetnek kicsi elméjükkel, aztán majd elcsendesedik minden.

Vagy mégsem? A másik szobában párnába nyomva arcát, valaki fel-felzokog, miközben ablakán belátnak a csillagok – ugyanazok, mint az Óperencián túl.

Istenem, hozd haza nekik Azt, akit nem pótolhat semmi!

VERES PIROSKA

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – ANNÁCSKA HÁBORÚZIK

Reggel 8 óra van. A csengő hangja végigfutott az egész iskolán. A gyerekek elcsendesedtek. Ahogy a tanító néni belépett az osztályba, mindenki felállt. Ma különleges nap van, az iskola tanulói nemzeti ünnepet tartanak. Mindenkinek a kabátján ott virít a kokárda.

A tanító néni méltóságteljesen belép, és különleges történelemórát tart. Megtanulják a gyerekek, mit jelent a harc, amikor valaki a vérét adja a hazáért.

Mindenki nagyon jól érezte magát az órán, ahogy kicsengettek, azonnal futottak ki az udvarra.

– Játsszunk háborúsát! – kiabálták a fiúk.

– Mi is játszani akarunk! – válaszoltak a lányok.

– Gyorsan, kerítsünk kardot! – kiáltották a fiúk.

– Itt az ellenség! – szólt a csatakiáltás, és már futottak is a hátsó udvarban levő fűzfákhoz.

Mindenkinek vágtak egy ágat, és azon tanakodtak, ki is legyen az ellenség.

– Legyen Pista, ő soha sem tanult! – szólt az egyik fiú.

– Nem jó, nem elég! Még kell valaki! – kiáltott Roland.

– Hívjuk harcba a másik osztályt! – találta ki valaki.

Sehogy sem tudtak dűlőre jutni abban, hogy kivel harcoljanak. Már szinte összekaptak rajta, amikor megszólalt Annácska:

– Fiúk, a magyarok nem harcoltak magyarokkal! Egyik a másikat nem lenne szabad bántsa. Ha harcolni akartok, keressetek ellenséget. Egymásnak legyünk ellenségei?

A fiúk elgondolkodtak. Igazat kellett adniuk Annácskának. A márciusi ifjak az idegeken ellen harcoltak.

– Gyere, Pisti, keressünk ellenséget! – kiáltották oda az előbb kiszemelt ellenségnek, aki már-már sírva fakadt.

A tanító néni az ablakból nézte a gyerekeket. Mosolygott, és akkor sem hívta be őket, amikor becsengettek. Ma ünnep van. A kézimunka óra igazán feláldozható háborúra. A gyerekek az iskola háta mögötti fűzfákkal és egy kóbor kutyával háborúztak. Az lett az ellenség.

Még az igazgató is megcsodálta őket.

Végre látok egy igazi játékot, igazi gyerekeket, akik nem telefonnal a kezükben sétálnak az iskola udvarán.

Messzire hallatszott a háború zaja. Szünetben csatlakoztak a többi osztályokból is a csatához. A lányok tépték a kardnak valót, a fiúk rendületlenül ütötték a fűzfákat. A szegény kóbor kutya már rég messze járt Annácska kiflijével, amit Annácska vigasztalásul adott oda neki.

Óra végén kikiáltották a harc eredményét: győztek a márciusi ifjak. A csatát megnyerték a magyarok.

A tanító néni megdicsérte őket:

– Összefogással, lám, győzni lehet. Ha egymás ellen harcoltok, nincsenek győztesek, csak vesztesek.

TÖTÖS BEÁTA

KERESZTREJTVÉNY

Ísmered az 1848-as eseményeket?

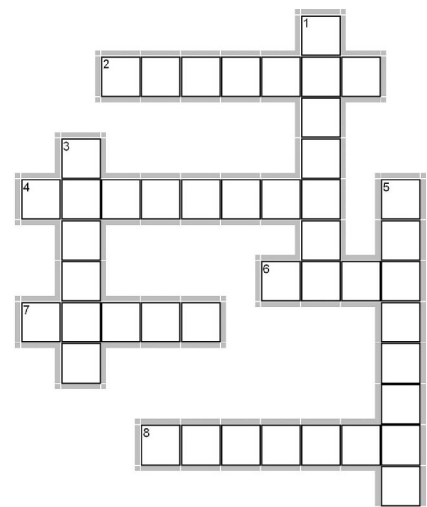
Olvass utána egy kicsit, vagy kérdezd meg a szüleidet, és fejtsd meg a rejtvényt!

VÍZSZINTES

- Ezen mentek a csatába.
- Aki harcba vezeti a népet.
- Vívni lehet vele.
- Test előtt tartva megvéd a támadástól.
- Ebben a hónapban tört ki a szabadságharc.

FÜGGŐLEGES

- Március 15-én kitűzzük.
- Népünk neve.
- Itt tört ki a szabadságharc.

KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS SAJTÓSOK TANÁCSKOZÁSA MÁLYIBAN

A Tiszáninneni Református Egyházkerülethez tartozó Mályiban került sor a Kárpát-medencei református média képviselőinek szakmai tanácskozására. Szinte minden egyháztest reprezentálta magát: Tiszáninnen, Tiszántúl, Dunamellék, Délvidék, Kárpátalja, Felvidék, Erdély sajtósai mellett Királyhágómelléket Rác Ervin képviselte.

A köszöntés rendjén Tarr Zoltán zsinati tanácsos és szóvivő szól, valamint Rácsok András tiszáninneni sajtóreferens a házigazda szerepében vezette fel a gyűlést. Minden jelenlevő felvázolta az egyházkerületében történő változásokat, majd a közös kommunikáció fejlesztésének lehetőségeiről beszéltek. Minden egyházkerületnek más-más problémái akadnak, de különösen figyelemreméltó a háborús helyzetben lévő kárpátaljai helyzet, akik a megpróbáltatások ellenére is hittel szolgálnak. Bár csak minden missziói ágazatban dolgozna annyi lelkes ember, mint a médiamisszió terü-

letén! – hangzott el az ülésen. A csupán lelkes hozzáállás azonban azt a veszély hordozza magában, hogy ha az eltűnik, és nincs anyagi fedezet, megfizetése a munkának, akkor borulhat az egész – hangzott el a szakmai vita során.

A közös Kárpát-medencei lap, a Kálvinszillag megszűnt, de a sajtósok együttműködése több területen erősödhet, ha odafigyelnek egymásra. Ilyen közös munka lehet a reformáció 500 éves évfordulója megünneplésének publikálása, és annak előkészítése is.

A tanácskozáson megállapodás született a különböző református média-részek szorosabb együttműködéséről, az egymástól átvett anyagok célszerűségéről és módjáról, közös anyagok kiadásáról, valamint a szakmai továbbképzés módjairól és lehetőségeiről.

A Mécses Központ Mályiban kitűnő helyszín volt arra, hogy onnan világ világosságaként tűzzel távozzanak a református egyház sajtósai.

RÁC ERVIN

KORHÚ ESZKÖZÖKKEL ÚJRANYOMTATJÁK A VIZSOLYI BIBLIÁT

Az eredeti helyszínen, korhű nyomdagépen és papírra újranyomtatják a Vizsolyi Bibliát. A reformáció közelgő, 500. évfordulójához kapcsolódó munka nemrég kezdődött meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Vizsolyban.

Daruka Mihály, a Vizsolyi Biblianyomtató Műhely vezetője felidézte: néhány éve határozta el, hogy 2017-re, a reformáció 500. évfordulója tiszteletére kinyomtatja eredeti formájában, eredeti eszközökkel és technikával, 200 példányban a Vizsolyi Bibliát.

A műhelyt abban a házban állították fel, ahol a 16. század egyik legjelentősebb magyar nyomdása, Mantskovits Bálint annak idején kinyomtatta a Károli Gáspár református lelkész által lefordított, első teljes magyar nyelvű Bibliát.

Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem egykori kúriájában, egy 16. századi technikával működő, vizimalom-meghajtású, rongypapírt

gyártó manufaktúrában, korhű nyomdagépen készül a Vizsolyi Biblia 21. századi facsimile kiadása, melynek nyomtatását szerdán János evangéliumának első két oldalával kezdték meg.

Károli Gáspár a Biblia magyar nyelve fordítását 1586-ban kezdte meg Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem és Dobó István erdélyi vajda támogatásával, több református lelkész társaságával. A Károli Biblia nyomtatását 1589. február 18-án kezdték el és 1590. július 20-án fejezték be, és ez alatt az időszak alatt 700-800 példány készült. Mára 54 példány maradt fenn, ebből 24 található Magyarországon.

A Magyar Hungarikum Bizottság 2015. január 29-i ülésén a Vizsolyi Bibliát Magyarország legkiemelkedőbb szellemi értékeinek sorába emelve Hungarikummá minősítette. E minősítés külön hangsúlyozza, hogy itt a Vizsolyi Biblia mint első, teljes magyar nyelvű bibliakiadás mely óriási hatást gyakorolt a magyar nyelv fejlődésére, a magyar nemzeti identitás megerősödésére, irodalmi-művészeti hatása tekintetében pedig páratlan ihlető erővel bírt a magyar történelemben. (MTI, karolyirefegyhaszmege.ro)

KÖZÖS EURÓPAI SZÓRVÁNYGONDOZÁSRA VAN SZÜKSÉG!

Nemzetünket az évszázadok folyamán az anyaországban, de különösképpen a kisebbségi sorsban az egyház tartotta meg öntudatában. Mi azt kívánjuk, hogy anyanyelvünkön tisztelhesük az Urat Európa-szerte, és gondoskodni szeretnénk arról, hogy az üdvtörténet küldetésében hozzánk, magyarul beszélő református keresztyénekhez érkezett Urat, utódaink is anyanyelvünkön ismerhessék meg. Krisztus egyháza térben és időben összetartozik.

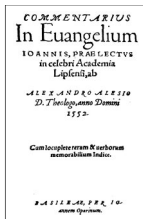
A magyar érdek az, hogy az erők összedadjanak! A Kárpát-medencén kívüli, európai református, illetőleg egyetemes keresztyén szórványmagarság önazonosságának megtartása az egymásért való közös felelősségünkön függ. Ez pedig már nem csak azt jelenti, hogy megjósoljuk a jövőt, hanem azt, hogy felelősen meg is alkotjuk! Megmaradni úgy tudunk, ha összetartunk. Most kell dolgoznunk a magyar jövőért, itt, ebben az új, 21. évszázadban: magasabb szintű, új minőségű, felekezeti feletti összefogással.

Az ökumené nem ütköző, hanem híd. Ezt a közösséget küldetésstudatból kell művelnünk. Hinnünk kell abban, hogy érdemes magyarként megmaradnunk nem csak a Kárpát-medence földrajzi széttagoltságában megkérdőjelezett haza számára, de a nagyvilág bármely pontján is, ahol tisztességet szerzünk annak az egyetemes, és ebben az értelemben ökumenikus szellemi hazának, amelyet egységes lelki közösségként magyarságunk képvisel. Karizmatikus vezetőink voltak és vannak, de a harmadik évezredben nem csúcsoknak kell érintkezniük, hanem a fonalaknak kell egybeszövődniük. Hitben, kultúrában, tudásban, civilizációban egyaránt evangélium szerinti minőséget akarnunk. Álljunk élére annak az úttörő munkának, amely a magyar szórvány megmaradását ökumenikus egyházi keretben biztosíthatná. Emeljük államközi, diplomáciai szintre a megoldásra váró kérdéseket, amelyeket a mindenkori magyar államvezetés – költségvetési elkötelezettségek is – megoldandó politikai feladatainak tekintsen.

DR. BÉKÁSSY ALBERT,
a Nyugat-Európai Magyar Református
Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke

ÉVFORDULÓ

ALEXANDER ALESIUS (1500-1565)

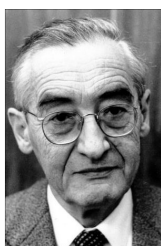
450 éve, 1565. márc. 17-én hunyt el Alexander Alesius (Alane, alesios gör. = vándor, menekült) skót prot. reformátor. Nézetei miatt 1532-ben Németországba menekül, csatlakozik a wittenbergi reformációhoz. 1535-ben Angliába hívják, tanít a cambridge-i egyetemen. A Hat Hitcikkely életbelépése után (1539) ismét Németországba megy, frankfurti és lipcsei professzor lesz. Hitvitázó irataival, bibliamagyarázataival, reformatori iratok lefordításával járult hozzá a hitújításhoz.

BALLAGI MÓR (1815-1891)

200 éve, 1815. márc. 18-án született Ballagi Mór (Bloch) ref. teol. tanár, nyelvész, bibliafordító, szótáríró, lapszerkesztő, MTA-tag. Zsidó származású, németországi tanulmányai során tér át protestánsnak. A liberális teológia képviselője, a ref. konvent tanügyi bizottságának elnöke, számos egyházi lap, többek közt a *Protestáns Egyházi és Iskolai Lap* (1858-88) szerkesztője. A *magyar nyelv teljes szótára* (1866-73) mellett héber nyelvkönyvet, több német szótárt adott ki.

KURT ALAND (1915-1994)

100 éve, 1915. márc. 28-án született Kurt Aland német lutheránus teológus, bibliakutató. A berlini Humboldt (1944), a hallei (1947), majd a münsteri (1958) egyetem professzora, utóbbi helyen *Újszövetségi Szövegkutató Intézetet* (1959) és Bibliamúzeumot (1979) alapított. 1952-ben csatlakozik az E. Nestle által szerkesztett, a kutatásnál és fordításnál nélkülözhetetlen görög Újszövetség kritikai kiadásához (*Novum Testamentum Graece*), mely Nestle-Aland néven már a 28. kiadást érte meg.

NAGY SIKER A LUTHERT ÁBRÁZOLÓ PLAYMOBIL-FIGURA

A népszerű német játékgyártó legoptimistább várakozásait is felülmúlta az a roham, ami a Luther-figura megjelenését követte, soha nem adtak el ilyen gyorsan ennyit egyetlen korábbi termékükből sem.

A figurát a német turisztikai hivatal és a Bajorországi Evangélikus-Lutheránus Egyház rendelte meg a Playmobiltól. Egész pontosan 72 óra leforgása alatt 34 ezer darab kelt el a reformátorból. A vállalat már jelezte a máltai gyár felé, hogy sürgősen utángyártásra lesz szükség, de így is leghamarabb április végén érkezik új szállítmány.

A műanyag figurához egy kis német nyelvű Biblia is jár, és megjelenése előszele a 2017-es évfordulónak, amikor a reformáció 500. évét fogják ünnepelni. A figurák 95 százalékát német vásárlóknak adták el, de akadtak olasz, spanyol és svéd vásárlók is.

A vállalat szövívojé is nagy rejtélynek és

hatalmas meglepetésnek nevezte a sikert. Korábban volt már másik német karakter, akiből sok figura ment el, de a 80 ezer Albrecht Dürer-játék eladásához három év kellett.

Németországban a reformáció közeledő évfordulója kapcsán átfogó kampányba kezdett a Német Lutheránus Egyház, hogy minél jobban rámutasson a reformáció örökségének a gazdagságára, és a német nemzet életében betöltött szerepére.

FELTÁRTÁK A BIBLIAI SIKEM VÁROSÁT

A mai Nablusz közelében holland és palesztin archeológusok megtalálták és feltárták az ókori Sikem városát, ahol a tervek szerint jövőre régészeti parkot nyitnak.

Az Ószövetségben is több helyen szerepel a város neve. Mózes I. könyve megemlíti, hogy Ábrahám átvonult az országon, egészen az akkor még kánaániták által lakott sikemi szenthelyig, a Móré tölgyesig. Itt „az Úr megjelent Abrámnak, és ezt mondta: A te utódaid-

nak fogom adni ezt a földet!” Egy másik helyen azt olvassuk, hogy Sikem fejedelmének, Hamornak a fia rabolta el Ábrahám unokájának, Jákobnak a leányát, Dinát, és erőszakot követett el ellene. A herceg feleségül akarta venni Dinát, apja, Sikem fejedelme meg is egyezett Jákobbal, de Dina testvérei, Lévi és Simeon bosszút álltak Sikem lakóin, amit Jákob erősen rosszalott.

Más helyen említésre kerül, hogy az Egyiptomból való kivonulás és a pusztai vándorlás után itt volt az, ahol „Józsue szövetséget kötött azon a napon népe javára; rendelkezést és törvényt tárt elé Sikemben.” (Józs 24,25), később „József holttestét, amelyet Egyiptomból hoztak magukkal Izrael fiai, Sikemben temették el, a mezőnek azon a részén, amelyet Jákob vett meg Hamornak, Sikem atyjának fiától száz pénzért. Ez József fiainak az öröksége lett.” (Józs 24,32).

A várost a rómaiak rombolták le, a mai Nablusztól keletre található.

FRICSKA

Egy lelkipásztort és egy teológus hallgatót egy konferencián közös szobában szállásoltak el. A lelkes jó szokásként lefekvés előtt ágában kinyitja Bibliáját, és olvas belőle magának néhány mondatot. Másnap ezt mondja szobatársának:

– Jó választás volt az esti olvasás, olyan jól tudtam aludni utána!

Erre a teológus hallgató megjegyzi:
– Ne is mondja, tiszteletes úr, ha én kézbe veszem a Bibliámat, annyira lázba jövök és felráz, hogy utána nincs alvás egy darabig!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Tótos Beata, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárád, Moscovai (Szlágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.